

Hindi Urdu for Health

The Practice of Medicine in Hindi and Urdu

repositories.lib.utexas.edu/handle/2152/64261

Hindi Urdu Flagship | South Asia Institute | Department of Asian Studies | The University of Texas at Austin

---

Ethics & Culture

Ethics in medicine is not a new concern. But it has become much more pronounced in modern times. The issues involved may range from right diagnosis and right treatment to the fees charged to patients, and the administration of insurance and medical bills. This issue cuts across all genres of medicine, traditional as well as conventional. In this section we have video clips that inform us about how doctors following different medical systems talk about fees and ethics in their practice.

AYURVEDIC ETHICS AND VARIABLE FEES

Video URI: hdl.handle.net/2152/68006

Contents:

Hindi Transcription	2
Hindi Vocabulary	2
Hindi Questions	3
Urdu Transcription	4
Urdu Vocabulary	4
Urdu Questions	4

Hindi Transcription

हां जी, फीस का देखो, बात ये है, मेरे पिताजी पहले दवाई दिया करते, हम जीब 8 रुपये की दिया करते... 12, 12 रुपये की दिया करते एक हफ्ते की दवाई... फिर जी, जो मंहगाई बढ़ती गई, बढ़ ती चली गई... ईब 80 रुपये की, 120 रुपये की एक हफ्ते की दवाई, डॉक्टर तो 120 रुपये इंजैक्शन लगाते ही ले ले है... हम तो हफ्ते की दवाई के 140 रुपये, 120 रुपये, 150 रुपये, ये ले ले हैं जी... और जो सैक्स वाले आवें हैं, उसमें के कस्तूरी पड़ै है, उसमें तै अलग हिसाब-किताब, मंहगी दवाई लिख के दे दे, म्हारे तै कौन पैसा देय है... म्हारे से तै ये कह दे हैं, अ कै थम तो यार जंगल मैं ते तोड लाओ हो... भई हम तै जंगल की तै फ्री दे देंगे, वहां जा गा तब पता चल जा गा, जब सोने की भसम लायेगा... अब ये सोने की भसम है, इसकी कीमत 2300 रुपये है... अपनी मनमर्जी लाया एक मरीज, उसनै हमनै धातु पौष्टिक चूर्ण मिला कै दे दी... हमनै तो नहीं लिये इसके पीसे... वो तो उसको दे कै आया है... ये भसम उसकी ताई, मोती-सोना भसम, चांदी भसम... जिसा गुड गैरैगा उसा मीठा होवैगा... बढ़िया दवाई बनावै तै अपनी भसम लिया भई हम मिला कै दे देंगे इसमें... हम लेंवगै तै थम कहोगे यार थम तै घास-फूस तेयो हो... इतने पीसे कहां से दें... आप दीयावगा वहां दुकानों पै... बस...

एक चीज बतायें

हूं...

ये जो आपकी अलग से विधा है, ये हकीम जी या वैद्य जी जब बात करते हैं, तो ये होता है कि यार ताकत की दवाई मिल जायेगी और ताकत की दवाई लेने से बहुत ज्यादा लोग आपके पास आते होंगे? क्या ये सत्य है?

Hindi Vocabulary

Medicines for a week	एक हफ्ते की दवाई
Musk	कस्तूरी
Expensive medication	मंहगी दवाई
Gold dust	सोने की भसम
Powder to make semen dense	धातु पौष्टिक चूर्ण
Powder made from pearl and gold ash	मोती-सोना भसम
Silver dust	चांदी भसम
Idiom -- it will be as sweet as the amount of molasses you pour in it	जिसा गुड गैरैगा उसा मीठा होवैगा
Good medicine, great medicine	बढ़िया दवाई

Hindi Questions

वैद्य के पिताजी एक हफ्ते के लिये कितनी फ़ीस लेते थे?

- 1 दो रुपये
- 2 पाँ रुपये
- 3 बारह रुपये
- 4 दस रुपये

महंगाई के बाद एक हफ्ते की कितनी फ़ीस हो गई थी?

- 1 १०० रुपये
- 2 २०० रुपये
- 3 १२० रुपये
- 4 १००० रुपये

महंगाई होने की वजह से वैद्य जी महंगी दवाओं के लिये क्या करते हैं?

- 1 मरीज़ से ज़्यादा पैसे लेते हैं।
- 2 मरीज़ से कम पैसे लेते हैं
- 3 मरीज़ से खुद दवा लाने के लिये कहते हैं
- 4 मरीज़ से पैसे नहीं लेते हैं

Urdu Transcription

ہاں، فیس کا جی دیکھو، بات یہ ہے، میرے پتا جی پہلے دوائی دیا کرتے، ہم جیب 8 روپیے کی دیا کرتے۔۔۔ 12، 12 روپے کی دیا کرتے ایک ہفتے کی دوائی۔۔۔ پھر جی، جو مہنگائی بڑھتی گئی، بڑھتی چلی گئی۔۔۔ اب 80 روپیے کی، 120 روپیے، کی ایک ہفتے کی دوائی، ڈاکٹر تو 120 روپے انجیکشن لگاتے ہی لے لے ہے۔۔۔ ہم تو ہفتے کی دوائی کے 140 روپیے، 120 روپیے، 150 روپے، یہ لے لے ہیں جی۔۔۔ اور جو سیکس والے آویں ہیں، اس میں کے کستوری پڑے ہے، اس میں تے الگ حساب کتاب، مہنگی دوائی لکھ کے دے دے، ہمارے تے کون پیسہ دیا ہے۔۔۔ ہمارے سے تے یہ کہ دے ہیں، کے تم تو یار جنگل میں تے توڑ لاؤ ہو۔۔۔ بھئی ہم تے جنگل کی تے فری دے دینگے، وہاں جا گا تب پتہ چل جا گا، جب سونے کی بھسم لائیگا۔۔۔ اب یہ سونے کی بھسم ہے، اس کی قیمت 2300 روپیے ہے۔۔۔ اپنی من مرضی لایا ایک مریض، اس نے ہم نے دھاتو پوسٹک چورن ملا کے دے دی۔۔۔ ہم نے تو نہیں لئے اس کے پیسے۔۔۔ وہ تو اس کو دے کے آیا ہے یہ بھسم اس کی تائی، موتی بھسم، سونا بھسم، چاندی بھسم۔۔۔ جسا گڑ گریگا اسا میٹھا ہوویگا۔۔۔ بڑیا دوائی بناوے تے اپنی بھسم لیا بھئی ہم ملا کے دے دینگے اس میں۔۔۔ ہم لیونگے تے تھم کہوگے یار تھم تے گھاس پھوس تییو ہو۔۔۔ اتنے پیسے کہاں سے دیں۔۔۔ آپ دیاوگا وہاں دکانوں پہ۔۔۔ بس۔۔۔

Urdu Vocabulary

Medicines for a week	ایک ہفتے کی دوائی
Musk	کستوری
Expensive medication	مہنگی دوائی
Gold dust	سونے کی بھسم
Powder to make semen dense	دھاتو پیشٹک چورن
Powder made from pearl and gold ash	موتی سونا بھسم
Silver dust	چاندی بھسم
Idiom -- it will be as sweet as the amount of molasses you pour in it	جسا گڑ گریگا اسا میٹھا ہوویگا
Good medicine, great medicine	بڑیا دوائی

Urdu Questions

ویدیہ جی کے پتا ایک ہفتے کے لئے کتنی فیس لیا کرتے تھے؟

- 1 دو روپیہ
- 2 پانچ روپیہ
- 3 بارہ روپیہ
- 4 دس روپیہ

مہنگائی کے بعد ایک ہفتے کی کتنی فیس ہو گئی ہے؟

- 1 سو روپیہ
- 2 دو سو روپیہ
- 3 ایک سو بیس روپیہ
- 4 ایک ہزار روپیہ

مہنگائی بڑھنے کی وجہ سے ویدیہ جی مہنگی دواؤں کے لئے کیا کرتے ہیں؟

- 1 مریض سے زیادہ پیسے لیتے ہیں
- 2 مریض سے کم پیسے لیتے ہیں
- 3 مریض سے خود دوا لانے کے لئے کہتے ہیں
- 4 مریض سے پیسے نہیں لیتے ہیں